

سۇئال

نامازدا ئىككى كۆزنى يۇمۇۋالسا قانداق بولىدۇ؟.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

ئۆلىمالار نامازدا سەۋەبسىز كۆزنى يۇمۇۋېلىشنىڭ مەكرۇھ-ياخشى كۆرۈلمەيدىغان ئىش ئىكەنلىكىگە ئىنتىپاققا كەلگەن بولۇپ، "ئەرەۋزۇل مۇربىي" ناملىق ئەسەرنىڭ ساھىبى "نامازدا كۆزنى يۇمۇۋېلىش ياخشى كۆرۈلمەيدۇ، بۇ يەھۇدىيلارنىڭ قىلىقى" دەپ بايان قىلدى. ["روۋزۇل مۇربىي" 1-توم 95-بەت].

شۇنىڭدەك "مەنارۇس سەبىيل" ۋە "ئەلكافى" قاتارلىق ئەسەرلەرنىڭ ساھىبلىرىمۇ ئاشۇنداق دەپ، بۇنداق قىلىش ئۇخلاپ قالدىمىكىن دېگەننى ئىپادىلەيدۇ دېگەن سۆزنى زىيادە قىلدى. ["مەنارۇس سەبىيل" 1-توم 66-بەت، كاپىي 1-توم 285-بەت].

"ئەلئىقنائى" دېگەن كىتابنىڭ ساھىبى: زۆرۈر بولمىغاندا كۆزنى يۇمۇۋېلىش ياخشى ئەمەس، بۇ خۇددى ھەزەر قىلىنغان نەرسىدىن قورققانغا ئوخشاش خۇددى بىر كىشى ئۆزىنىڭ دېدىكى ياكى ئايالىنى ياكى يات بىر ئايالنى يالنىڭچ كۆرۈپ قالغاندا كۆزنى يۇمۇۋالغانغا ئوخشاش دېگەن، مۇغنىنىڭ ئاپتۇرىمۇ شۇنداق دېگەن. ["ئەلئىقنائى" 1-توم 127-بەت. "ئەل مۇغنى" 2-توم 30-بەت].

"تۆھپەتۇلمۇلۇك" ناملىق ئەسەرنىڭ ئاپتۇرىمۇ: ھاجەت بولغان ياكى بولمىغاندا دېگەن سۆزنى زىكر قىلماستىن كۆزنى يۇمۇۋېلىشنىڭ ياخشى كۆرۈلمەيدىغانلىقىنى بايان قىلغان. ["تۆھپەتۇلمۇلۇك" 1-توم 84-بەت].

كاسانى رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "نامازدا كۆزۈنى يۇمۇۋېلىش ياخشى ئەمەس، بۇ سۈننەتنىڭ خىلاپى ھېسابلىنىدۇ، نامازدا سەجدە قىلىدىغان ئورۇنغا قاراش يولغا قويۇلغان، چۈنكى ھەرقانداق بىر ئەزاننىڭ ئىبادەتتىن نېپىسۋىسى بولىدۇ، ئاشۇنىڭغا ئوخشاش كۆزنىڭمۇ نېپىسۋىسى بار. ["بەدائىئى ئەسسەنائى" 1-توم 503-بەت].

"ئەل مۇراقىي ئەلپەلاھ" دېگەن ئەسەرنىڭ ساھىبىمۇ: ھېچ بىر پايدىسىز، كۆزنى يۇمۇۋېلىش ياخشى ئەمەس، ئەمما كۆزنى ئېچىپ تۇرۇشتىن يۇمۇش ياخشى بولسا يۇمسا بولىدۇ، "دېگەن. ["مەراقىي ئەلپەلاھ" 1-توم 343-بەت].

ئىمام ئىززىدىن ئابدۇسالام ئۆزىنىڭ پەتىۋاسىدا: ھاجەت بولغاندا يەنى كۆزنى يۇمۇۋېلىش نامازدا خۇشۇنى زىيادە قىلسا، ئۇ ۋاقىتتا كۆزنى يۇمۇۋېلىش دۇرۇس دېگەن، ئىبنى قەييىم "زادۇل مىئاد" ناملىق ئەسىرىدە مۇنداق دەيدۇ: ئەگەر ئىنسان نامازدا كۆزنى ئېچىپ تۇرسا خۇشۇ كۆپ بولىدىكەن كۆزنى ئېچىپ تۇرۇش ياخشى بولىدۇ، ئەگەر كۆزنى يۇمۇپ تۇرسا نامازدىن مەشغۇل قىلىپ قويدىغان مەسچىتنىڭ نەققاشلىقى ۋە زىننەتلىرى كۆرمەي، نامازنى بەك خۇشۇ بىلەن ئادا قىلىدىغان بولسا ئۇ ۋاقىتتا كۆزنى يۇمۇۋېلىش ھەرگىزمۇ ئۆچ كۆرۈلمەيدۇ بەلكى كۆزنى يۇمۇش ياخشى دېگەن سۆز كۆزنى يۇمۇش ياخشى ئەمەس دېگەن سۆزگە كۆرە شەرىئەتنىڭ مەقسىتى ۋە ئۇسۇلىغا يېقىندۇر. ["زادۇل مىئاد" ناملىق ئەسەر 1-توم 283-بەت].

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر